

STATISTIKENS FRAMSTÄLLNING

Hushållens boende

Ämnesområde

Hushållens ekonomi

Statistikområde

Inkomster och inkomstfördelning

Produktkod

HE0111

Referenstid

31 december 2020

Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Statistiska centralbyrån
Kontaktinformation	Enheten för statistik om befolkning och ekonomisk välfärd
E-post	befolkning@scb.se
Telefon	010-479 50 00 (Statistikservice)

Innehåll

1	Statistikens sammanhang.....	3
2	Undersökningsdesign	3
2.1	Målstorheter	3
2.2	Ramförfarande	4
2.3	Förfaranden för urval och uteslutning	4
2.4	Insamlingsförfarande.....	4
2.4.1	Datainsamling	4
2.4.2	Mätning.....	4
2.4.3	Bortfallsuppföljning.....	5
2.5	Bearbetningar.....	5
2.6	Granskning.....	6
2.6.1	Granskning under direktinsamlingen	6
2.6.2	Granskning av mikrodata och insamlade statistikvärden.....	6
2.6.3	Granskning av makrodata	6
2.6.4	Granskning av redovisning	6
2.7	Skattningsförfarande	7
2.7.1	Principer och antaganden	7
2.7.2	Skattningsförfarande för målstorheter.....	7
2.7.3	Skattningsförfarande för tillförlitlighet.....	7
2.7.4	Röjandekontroll	8
3	Genomförande	8
3.1	Kvantitativ information.....	8
3.2	Avvikelser från undersökningsdesignen	8

1 Statistikens sammanhang

Statistiken avser att belysa boendet för individer och hushåll i Sverige, och publicerades första gången avseende 31/12 2012.

Som EU-medlemsland hade Sverige skyldighet att genomföra en folk- och bostadsräkning för år 2011. Tidigare folk- och bostadsräkningar i Sverige har genomförts som enkätundersökningar, och den senaste avsåg år 1990. I Sverige har det beslutats att övergå till en helt registerbaserad ansats, där alla individer är folkbokförda på en lägenhet, och inte som tidigare på en fastighet.

För att möjliggöra detta har Lantmäteriet byggt upp ett lägenhetsregister, som innehåller Sveriges alla bostadslägenheter, både i småhus och flerbostadshus.

För personer boende i småhus behövdes ingen extra insats med folkbokföringen. Detta eftersom dessa redan sedan tidigare är folkbokförda på en bostadslägenhet, då en småhusfastighet i de flesta fall består av bara en bostadslägenhet.

Skatteverket har sedan ansvarat för att samtliga individer i Sverige är folkbokförda på en bostadslägenhet.

Genom folkbokföring på lägenhet kan personer som är folkbokförda på samma bostadslägenhet kopplas ihop till bostadshushåll, och hushållens boende kan beskrivas löpande.

Under första kvartalet av 2020 började covid-19 spridas i Sverige och i världen. Det har inte påverkat framställningen av statistiken över Hushållens boende.

I detta dokument beskrivs upplägg och genomförande av den undersökning som resulterar i statistik om hushållens boende. Läs om statistikens kvalitet i *Kvalitetsdeklarationen* som finns tillgänglig på www.scb.se/HE0111, under rubriken *Dokumentation*.

2 Undersökningsdesign

Statistiken om hushållens boende är en registerbaserad totalundersökning som omfattar hela Sveriges folkbokförda befolkning.

Statistiken publiceras en gång per år och avser boendet för personer och hushåll. Redovisning sker efter bland annat boendeform, hushållstyp, region, ålder och kön.

2.1 Målstorheter

Några av målstorheterna i undersökningen är antal och andel personer och hushåll, genomsnittlig bostadsarea samt genomsnittligt antal personer/hushåll.

2.2 Ramförfarande

Statistiken avser individers och bostadshushålls boende där bostadshushåll är en eller flera personer som bor i samma bostadslägenhet. Observationsobjekt är individer och till dessa personer kopplas information om dessas bostad.

Som ram för hushållens boende används Registret över totalbefolkningen (RTB) avseende 31/12 respektive år. RTB omfattar alla personer som var folkbokförda i Sverige den 31/12 respektive år. Rampopulationen är samtliga personer i RTB den 31/12 respektive år. Ett alternativ till RTB skulle kunna vara registret över bostadsbeståndet, men då får vi inte med de personer som saknar koppling till en bostadslägenhet. Därför har SCB valt att använda RTB.

Uppgiftskällor är Skatteverket med information om den folkbokförda befolkning samt Lantmäteriet och Skatteverket med information om lägenheter och fastigheter. Uppgifterna från dessa uppgiftskällor bearbetas och sammanställs i två register på SCB: Registret över totalbefolkningen (RTB) och SCB:s register över *bostadsbeståndet*. Det är sedan dessa register som används vid framställningen av statistiken. För mer information rörande kontaktvägar till uppgiftskällor hänvisas till respektive dokument om statistikens framställning (StaF).

- Registret över totalbefolkningen/Befolkningsstatistik: www.scb.se/BE0101
- Registret över bostadsbeståndet: www.scb.se/BO0104

2.3 Förfaranden för urval och uteslutning

Inget urval och ingen uteslutning förekommer i denna undersökning.

2.4 Insamlingsförfarande

2.4.1 Datainsamling

Hushållens boende är baserad på registeruppgifter från RTB och SCB:s register över bostadsbeståndet, som är en bearbetning av Lantmäteriets lägenhetsregister samt uppgifter om fastigheter och fastighetstaxering från Skatteverket. Vid framställningen av statistiken läggs aktuella variabler från de olika registren ihop i en vy, beräkningar görs och ett antal nya variabler skapas. Registren avser den 31/12 respektive år.

2.4.2 Mätning

Eftersom de uppgifter som används för statistiken samlas in från administrativa register som används för andra myndigheters syften i första hand, ansvarar SCB inte för de mätinstrument som används för att samla in uppgifterna till registren. Statistiken i Hushållens boende

baseras på uppgifter om individers folkbokföring från Skatteverket och uppgifter om lägenheter och fastigheter från Lantmäteriet och Skatteverket. Uppgifterna bearbetas och sammanställs i två register på SCB: RTB och SCB:s register över bostadsbeståndet.

För mer information rörande mätinstrumentet och insamlingen i de ingående källregistren hänvisas till respektive dokumentation om statistikens framställning (StaF).

- Registret över totalbefolkningen/Befolkningsstatistik:

www.scb.se/BE0101

- Registret över bostadsbeståndet: www.scb.se/BO0104

Uppgifterna i RTB och SCB:s register över bostadsbeståndet avser 31/12 2020.

För att framställa den registerbaserade boendestatistiken, Hushållens boende, läggs aktuella variabler från RTB och SCB:s register över bostadsbeståndet samman och används för statistikframställningen. Variablerna bearbetas, beräkningar görs och ett antal nya variabler skapas.

Förutom de uppgifter som hämtas från ovanstående register härleds boendeform och bostadsarea per person.

2.4.3 Bortfallsuppföljning

Inget bortfall förekommer i denna undersökning.

2.5 Bearbetningar

Hushåll bildas av den eller de personer som är folkbokförda på samma bostad. För de personer som saknar uppgift om koppling till bostadslägenhet används en modell som skapar hushåll med hjälp av registrerade relationer för personer som är folkbokförda på samma fastighet.

Variabeln *boendeara per person* beräknas som lägenhetens bostadsarea i kvadratmeter dividerat med antal personer som är folkbokförda på lägenheten. Därefter görs en medelvärdesberäkning per region och hushållstyp.

Hushållstyp grupperas utifrån hushållsställning, kön, ålder och antal barn.

Boendeform skapas och grupperas utifrån variablerna bostadskategori, upplåtelseform och lägenhetskategori. Bostadskategori avser hustypen; småhus, flerbostadshus, specialbostad eller övriga hus. Upplåtelseform är hyresrätt, bostadsrätt eller äganderätt, och lägenhetskategori används för att särskilja studentbostäder, specialbostäder för äldre och vanliga bostäder. Är samtliga personer som är folkbokförda på en bostadslägenhet under 16 år, skapas inget hushåll

och personerna redovisas som *Uppgift saknas* i boendeform. Detsamma gäller för personer som är folkbokförda på de fiktiva fastigheterna *Utan känt hemvist* och *På kommunen skrioen*.

Övriga beräkningsformler är enkla summeringar och andelsberäkningar.

2.6 Granskning

Granskning av mikrodata görs inte inom ramen för denna undersökning. Makrodata granskas genom jämförelse mellan årgångar samt med annan statistik. Materialet granskas även inför och efter publicering.

2.6.1 Granskning under direktinsamlingen

Ingen granskning sker under insamlingen.

2.6.2 Granskning av mikrodata och insamlade statistikvärden

Statistiken över hushållens boende baseras på data från register som skapas inom SCB. Granskning av mikrodata sker när respektive register samlar in uppgifter. Då görs kontroller, korrigeringar och andra bearbetningar. Det sker ingen granskning av mikrodata när uppgifter hämtas från olika register till Hushållens boende.

2.6.3 Granskning av makrodata

Eftersom många totaler och deltotaler återkommer i flera av de tabeller som tas fram och publiceras, kan antalsuppgifter stämmas av och jämföras mellan tabellerna.

Kontroller görs även mellan årgångar för att kontrollera rimligheten av värdena.

Statistiken jämförs även med annan statistik. Det antal hushåll och antal individer som redovisas i den registerbaserade befolkningsstatistiken överensstämmer med denna statistik.

2.6.4 Granskning av redovisning

Inför publicering granskas samtliga delar av materialet efter laddning i SCB:s webbpubliceringsverktyg och efter laddning i statistikdatabasen.

SCB kontrollerar att alla tabeller och diagram finns med och att ingen av dem är tom eller innehåller obegripliga värden, till exempel interna koder. Rubriker och förklaringar till tabeller och diagram granskas så att de är korrekta. Man kontrollerar också att överensstämmelse råder där samma siffervärde eller text används på flera ställen.

Det sker även en kontroll att data och metadata ser riktiga ut efter publiceringen på webbplatsen. Det görs genom den externa Statistikdatabasen på SCB:s webbplats.

2.7 Skattningsförfarande

2.7.1 Principer och antaganden

Målet är att beskriva hur individer och hushåll förfogar över sin bostad. För detta används folkbokföringsuppgifter. I och med detta görs antagandet att personer bor där de är folkbokförda, vilket stämmer för de flesta personer i Sverige. I vissa typer av bostäder förekommer det dock i viss utsträckning att den boende är folkbokförd på annan bostad. Utifrån det faktum att ungefär en tredjedel av studentbostäderna saknar folkbokförda personer, kan det antas att studenter ofta fortsätter att vara folkbokförda hos föräldrarna när de flyttar till en studentlägenhet. Bland specialbostäder för äldre är det en stor andel lägenheter som saknar folkbokförda personer. Äldre personer som flyttar till särskilt boende kan enligt bestämmelserna i vissa fall vara folkbokförda hos en anhörig.

En person som har en tillfällig bostad eller ett osäkert kontrakt och till exempel bor i andra eller tredje hand ändrar kanske inte heller sin folkbokföringsadress, utan fortsätter att vara folkbokförd hos sina föräldrar eller någon annan.

Hushåll i äganderätt är hushåll som bor i en bostad som ägs av en privatperson. De som är folkbokförda på bostaden är inte nödvändigtvis de som äger bostaden.

Hushåll som är folkbokförda på en lägenhet som ägs av en bostadsrättsförening redovisas som bostadsrättsinnehavare. När det gäller bostadsrätter finns alltså inte möjligheten att hitta de hushåll som *hyr* en lägenhet i en fastighet som ägs av en bostadsrättsförening.

Hushåll i hyresrätt är de som bor i lägenhet som inte klassats som äganderätt eller bostadsrätt.

Ytterligare modellantaganden än de som beskrivs ovan förekommer inte.

2.7.2 Skattningsförfarande för målstorheter

För skattning av antal individer och bostadshushåll görs en enkel summering av alla ingående personer och hushåll för de aktuella grupperna. Vid kvotskattningar görs först en summering av täljare och nämnare var för sig innan kvoten för de aktuella grupperna beräknas.

2.7.3 Skattningsförfarande för tillförlitlighet

Inga skattningar av osäkerhetsmått görs.

2.7.4 Röjandekontroll

För att minska risken för att enskilda personer och hushåll ska kunna identifieras har data som baseras på färre än fem observationer i de flesta tabellerna ersatts med ”..”. I redovisning av statistik på DeSo-nivå används en metod som ändrar alla 1:or och 2:or till 0 eller 3 och sedan justerar andra tabellceller så att marginalerna (totalerna) förblir oförändrade. Det kan dock förekomma att marginalerna blir ändrade.

3 Genomförande

3.1 Kvantitativ information

Ramen bestod av 10 379 295 individer fördelade på 4 776 239 hushåll.

År 2020 redovisas 255 870 personer under *Uppgift saknas* om boendeform i tabellerna. Detta motsvarar ungefär 2 procent av de folkbokförda i RTB. Denna grupp utgörs till största delen av personer som saknar uppgift om vilken lägenhet de är folkbokförda på. Ett litet antal, 816 personer, är folkbokförda på bostadslägenheter som saknas i SCB:s register över *bostadsbeståndet* och de utgör tillsammans 400 hushåll.

För personer som är folkbokförda på en fysisk fastighet men inte är folkbokförda på lägenhet imputeras uppgifter om hushåll baserat på familjerelationer. Det är däremot inte möjligt att imputera uppgifter om boendeform för dem. Totalt rörde det sig om 233 809 personer per den 31 december 2020.

3.2 Avvikelser från undersökningsdesignen

Inga avvikelser har gjorts.